

NOT: Bütçe içi işletmelerin işletme müdürlüğü veya işletme ve iştiraklar müdürlüğüne bağlı olarak kurulabileceği gibi mevcut hizmet birimlerinden birinin içinde de kurulabileceği

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-11187098

10/12/2024

Konu: Görüş (Bütçe İçi İşletmelerin İşletme Müdürlüğü veya İşletme ve İştiraklar Müdürlüğüne Bağlı Olarak Kurulabileceği Gibi Mevcut Hizmet Birimlerinden Birinin İçinde de Kurulabileceği)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınız hizmet ihtiyaçları çerçevesinde Mali Hizmetler Müdürlüğüne bağlı işletme ve iştirakler birimi kurulması planlandığına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun;

18 inci maddesinde, "*Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:*

...

i) Bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

...

l) Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

m) Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek,

..." hükmü,

48 inci maddesinde, "Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabita birimlerinden oluşur.

*Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. **Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.**" hükmü,*

71 inci maddesinde, "Belediye, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir bulunmaktadır." hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 08.03.2011 tarihli ve 27868 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi, "*(1) İşletme, büyükşehir belediyesi olan il özel idarelerinde, Daire Başkanlığı veya İşletme Müdürlüğü ya da İşletme ve İştirakler Müdürlüğü; diğer il özel idarelerinde İşletme Müdürlüğü ya da İşletme ve İştirakler Müdürlüğü; büyükşehir belediyelerinde, İşletme ve İştirakler Daire Başkanlığı veya Şube Müdürlüğü; diğer belediyelerde ise, İşletme Müdürlüğü veya İşletme ve İştirakler Müdürlüğü şeklinde ayrı bir hizmet birimi olarak kurulabileceği gibi, mevcut bir hizmet birimi içinde de kurulabilir.*" hükmünü içermektedir.

Yetki ve usulde paralellik ilkesi, bir işlemi değiştirmeye, ilga etmeye veya geri almaya yetkili makamın idari işlemi tesis eden makam olduğu ve bu işlemin tesis edilmesinde uygulanan usulün, işlemin değiştirilmesi, kaldırılması veya geri alınmasında da geçerli olması anlamına gelmektedir.

Bu minvalde, 5393 sayılı Kanunda birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi yetkisi belediye meclisinin uhdesinde olup teşkilat şemasında yapılacak birim isim ve bağlılık değişikliklerinde bir nevi kurma/kaldırma işlemi olduğundan bu yetki belediye meclisinin uhdesinde bulunmaktadır.

Bu itibarla,

- Belediye ve bağılı kuruluşları ile bunların üyesi oldukları mahalli idare birliklerinin Belediye ve Bağılı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik eki kadro standartları cetvellerinde yer alan birimleri (müdürlükleri) kurabilecekleri, kurdukları bu birimlere mezkûr Yönetmelikte yer almayan isimlerin verilemeyeceği,

- Çalışma usul ve esasları düzenleyen bir yönetmelik ile norm kadro standartları cetvellerinde yer alan müdürlüklere bağılı şeflik şeklinde (işletme ve iştirakler şefliği gibi) hizmet birimlerinin tanımlanmasının mümkün olduğu,

- Bu şekilde yapılacak teşkilatlanma işlemleri ile bunlarda bilahare yapılacak değişiklikler için meclis kararı alınması,

Gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü